

Statens finanser 2009

Med jobbskatteavdraget som fördjupning

esv

EKONOMISTYRNINGSVERKET

Innehåll

Den offentliga sektorns finansiella sparande	3
2009 – Vad hände då?	4
Statens finansiella sparande	5
Statens inkomster	6
Statens utgifter	8
Jobbskatteavdraget	12
Visste du att	18

Den här skriften ingår i skriftserien Statens finanser, som syftar till att beskriva statens ekonomi på ett lättillgängligt sätt.

I början av skriften presenteras statens ekonomi 2009. Därefter följer ett fördjupningsavsnitt som beskriver jobbskatteavdraget, dess konstruktion och statsfinansiella effekter.

Publikationen kan laddas ner som tillgänglig PDF och beställas från www.esv.se. Word-format kan tillhandahållas via Publikationsservice.

Beställningar kan även göras via:
Ekonomistyrningsverket, Publikationsservice
Box 45316, 104 30 Stockholm
publikationsservice@esv.se
Fax: 08-690 45 10

ISBN: 978-91-7249-310-0
ISSN: 0347-7312
Copyright: ESV
Författare: Tina Granath & Bengt Lewin
Layout: Elisabeth Hermansson-Zamani
Omslag: PhotoAlto
Foto/illustration inlagan: PhotoAlto och Comstock Images
Tryckeri: Danagårds Grafiska AB, Ödeshög 2010

Den offentliga sektorns finansiella sparande

De offentliga finanserna påverkades kraftigt av den ekonomiska krisen under 2009. Det finansiella sparandet i den offentliga sektorn minskade med över 100 miljarder kronor från 2008 och stannade vid årets slut på -32 miljarder kronor. Trots negativ BNP-tillväxt blev underskottet ändå inte större än under lågkonjunkturen vid 2000-talets början. För samtliga tre delar i sektorn – staten, kommunerna och ålderspensionssystemet – blev sparandet lägre 2009 än året innan.

Statens finansiella sparande minskade markant från 44 miljarder kronor 2008 till -30 miljarder kronor 2009. Som andel av BNP motsvarade underskottet -1,0 procent.

Lågkonjunkturen har slagit hårt mot kommunerna där sparandet blev negativt för andra året i

rad. Underskottet blev 7 miljarder kronor, vilket motsvarar -0,2 procent av BNP. Underskottet blev 40 procent större än året innan trots extra konjunkturstöd från staten, som gavs för att sektorn skulle kunna undvika stora uppsägningar.

Ålderspensionssystemets sparande blev 5 miljarder kronor, vilket motsvarar 0,2 procent av BNP. Ålderspensionssystemet blev den enda sektorn som kunde uppvisa ett positivt sparande 2009 även om det var betydligt lägre än 2008. Utbetalningarna från pensionssystemet ökade samtidigt som inkomsterna minskade. Främst minskade utdelnings- och ränteinkomsterna.

Anm. Uppgifterna är hämtade från SCB:s så kallade generalrevidering i maj 2010 med nya reviderade beräkningar tillbaka till 1993.

Den offentliga sektorns finansiella sparande 2000–2009

Miljarder kronor	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Offentliga sektorn	81	37	-36	-32	11	54	65	110	71	-32
Procent av BNP	3,6	1,6	-1,5	-1,3	0,4	1,9	2,2	3,5	2,2	-1,0
Varav										
Staten	88	167	-45	-47	-13	15	31	74	44	-30
Procent av BNP	3,9	7,1	-1,8	-1,9	-0,5	0,5	1,1	2,4	1,4	-1,0
Kommunerna	1	-6	-14	-9	1	12	4	3	-5	-7
Procent av BNP	0,1	-0,2	-0,6	-0,3	0,0	0,4	0,1	0,1	-0,2	-0,2
Ålderspensionssystemet	-9	-124	23	24	23	27	30	33	31	5
Procent av BNP	-0,4	-5,3	1,0	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,0	0,2

Källa: SCB och ESV

2009 – Vad hände då?

Viktiga regeländringar för skatt på arbete, bland annat:

- Ett tredje steg i jobbskatteavdraget genomfördes
- HUS-avdraget utökades med ett permanent ROT-avdrag
- Den nedre gränsen för statlig skatt höjdes till 367 600 kronor
- Förstärkt grundavdrag för de sämst ställda pensionärerna, steg ett, infördes
- Lägre socialavgifter för ungdomar som inte fyllt 26 år

Stabilitetsfonden:

- Aktierna i Carnegie Investmentbank AB och Max Mattiessen Holding AB såldes (del av betalningen sker 2010)
- Kapitaltillskott i Nordea i form av nyemission – 5,6 miljarder kronor

Dessutom:

- Inbetalningarna till pensionssystemet var för första gången på många år lägre än utbetalningarna
- Tillfälligt konjunkturstöd till kommuner och landsting (varav en stor del är tänkt att användas under 2010)
- Apoteksmonopolet avslutades genom att 465 apotek såldes (betalning sker 2010)
- Kapitaltillskott till SAS
- Lån till Riksbanken för att stärka valutareserven – 95 miljarder kronor
- Nytt system för EU-avgiften – Sverige får en permanent rabatt retroaktivt från 2007
- Kostnadsmässig anslagsavräkning infördes för förvaltningsutgifter
- Sverige var EU:s ordförandeland under andra halvåret

Statens finansiella sparande och budgetsaldo

Budgetsaldot minskade dramatiskt 2009 från ett mycket stort överskott till ett underskott på närmare 180 miljarder kronor. Jämfört med året innan var det en minskning med mer än 300 miljarder kronor, som en direkt följd av lågkonjunkturen och finanskrisen. Saldot påverkades av stora utgifter av engångskaraktär på grund av olika åtgärder, bland annat extra konjunkturtillskott till kommunerna och lån till Riksbanken. Lånet på 95 miljarder kronor skulle säkerställa det finansiella systemet.

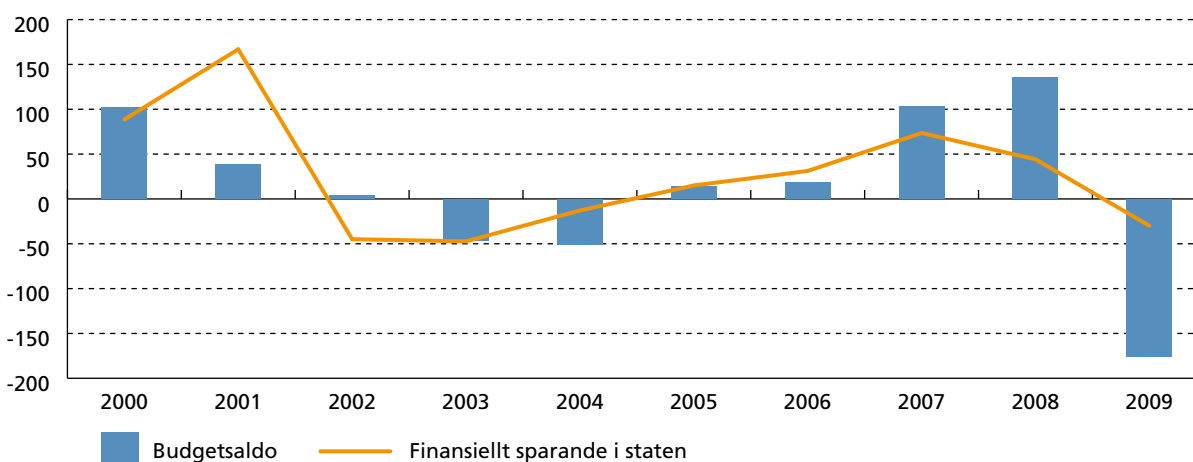
De takbegränsade utgifterna höll sig med god marginal under utgiftstaket som riksdagen fastställt.

Statens finansiella sparande förändrades också

från ett positivt till ett negativt sparande på 30 miljarder kronor. Att sparandet inte påverkades lika dramatiskt beror främst på att flera stora ekonomiska händelser under året var av finansiell karaktär och ingår därför inte i det finansiella sparandet men däremot i budgetsaldot. Dessutom var en del av det extra konjunkturstöd som staten betalade till kommunerna avsett att användas under 2010, men betalades ut redan i december 2009. Vid beräkningen av det finansiella sparandet periodiserades denna del till det år de förväntas användas, medan de i budgetsaldot finns med 2009 då betalningen skedde.

Finansiella sparandet i staten och budgetsaldot 2000–2009

Miljarder kronor

Källa: SCB och ESV

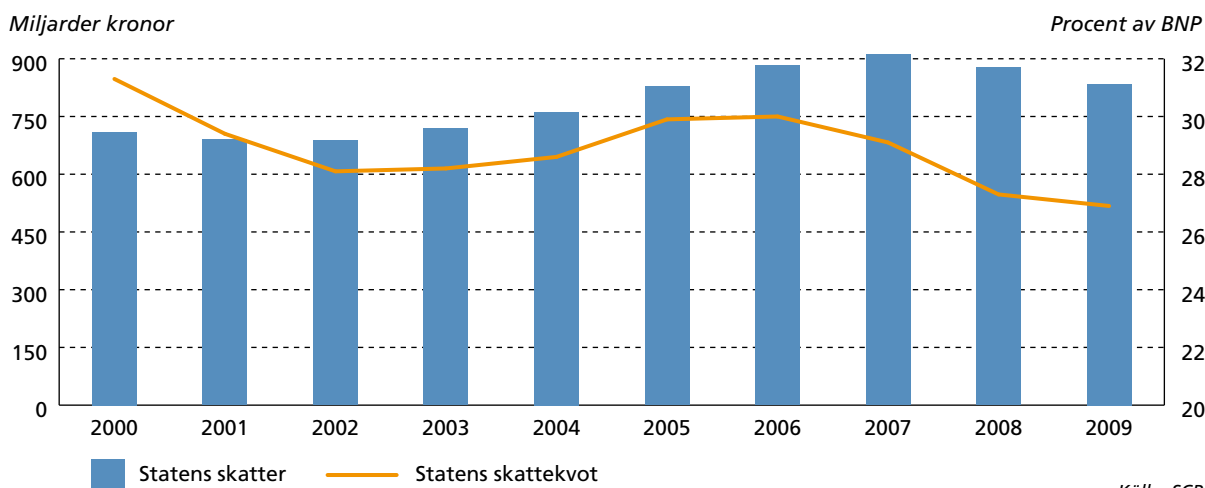
Statens inkomster

Statens inkomster enligt nationalräkenskaperna blev drygt 920 miljarder kronor 2009, vilket är en minskning med närmare 45 miljarder kronor sedan föregående år. Främst minskade skatteintäkterna, som även inkluderar sociala avgifter. Den absolut största delen av inkomsterna består av skatter som tas ut på arbete, kapital och konsumtion. Skatteintäkterna är oerhört konjunkturkänsliga, vilket också syns 2009. Utöver skatter består statens inkomster bland annat av utdelningar från statliga bolag. Enskilda år har det även förekommit inkomster som uppkommit vid försäljning av statliga bolag.

Statens skattekvot – de statliga skatterna i relation till BNP – sjönk med 0,5 procentenheter 2009.

Statens skatteintäkter 2000–2009

Källa: SCB

Av detta förklarar sänkta skatter 1,3 procentenheter medan fallet i BNP har en motverkande effekt och svarar för en ökning med 0,9 procentenheter.

Regeländringar påverkade inkomsterna av skatt på arbete

Statens intäkter av skatt på arbete uppgick till närmare 180 miljarder kronor 2009, vilket är en minskning med 50 miljarder kronor. Intäkterna av hushållens skatt på arbete påverkades under året av ett flertal regeländringar. Bland annat infördes ytterligare ett steg i jobbskatteavdraget och den nedre gränsen för när man betalar statlig skatt höjdes. Även grundavdraget för de sämst ställda pensionärerna höjdes. Skattereduktionen för hushållstjänster utvidgades till att också gälla hushållsnära tjänster, det så kallade HUS-avdraget. Att fler personer stod utanför arbetsmarknaden är också en förklaring till de lägre inkomsterna.

Hushållens kapitalskatter minskade

Hushållens kapitalskatter minskade med 2 miljarder kronor 2009 till drygt 24 miljarder kronor. Detta berodde främst på minskade reavinster på aktieförsäljningar. Dessutom halverades i princip både inkomst- och utgiftsräntorna hos hushållen på grund av det låga ränteläget.

Inkomsterna från företagsskatt är konjunktur känsliga

Skatteinkomsterna från företagen blev drygt 100 miljarder kronor, vilket var en minskning med sex procent jämfört med 2008. Företagsskatten påverkas i hög utsträckning av konjunkturläget och av den internationella utvecklingen eftersom många svenska företag är beroende av en god exportutveckling. Den inhemska konsumtionen har dock hållits uppe under krisen, vilket har dämpat nedgången i ekonomin och företagssektorn.

Svag kronkurs ökade momsintäkterna

En stor del av statens skatteinkomster kommer från moms och punktskatter som betalas vid konsumtion av olika varor och tjänster. Dessa var knappt 425 miljarder kronor 2009, vilket är en viss ökning. Momsen är den största konsumtionskatten och var drygt 300 miljarder kronor. Under stora delar av året hade kronan en mycket svag växelkurs, vilket lockade många utländska turister till Sverige. Dessutom valde många svenskar att stanna kvar i Sverige under semestrarna i stället för att resa utomlands. Även gränshandeln gynnades av den svaga kronan som lockade våra närmaste grannar att handla i Sverige.

Statens utgifter

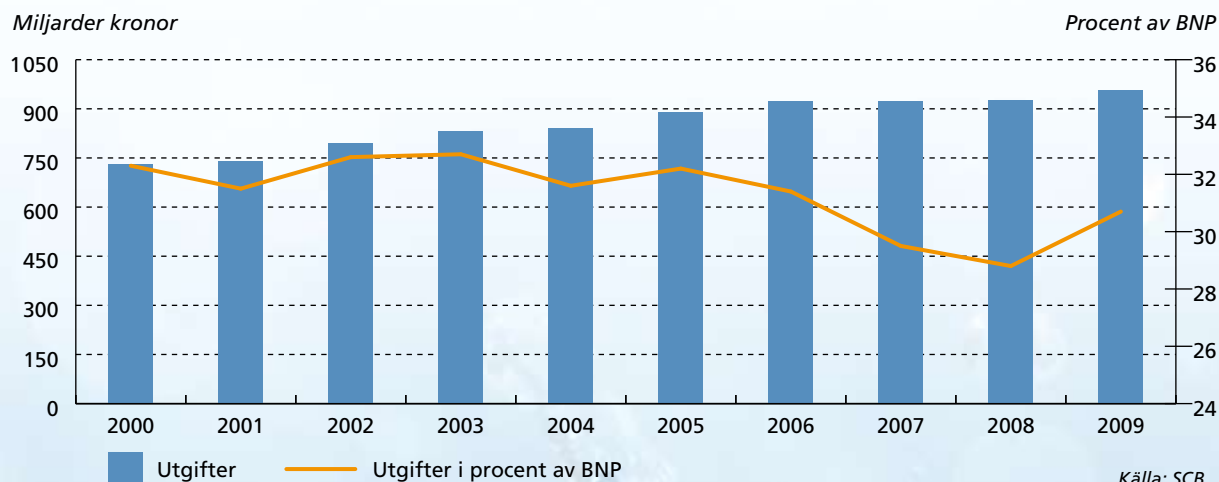
Statens totala utgifter 2009 enligt nationalräkenskaperna blev drygt 950 miljarder kronor, vilket är en ökning med mer än 30 miljarder kronor. Som andel av BNP ökade utgifterna med 1,9 procentenheter, vilket är ett trendbrott efter ett antal år med sjunkande andel utgifter. Att utgiftsandelens steg 2009 är främst en effekt av den lägre tillväxten. Bland utgifterna ökade framför allt transferering-

arna till hushållen och kommunerna, vilket vägdes upp något av att ränteutgifterna minskade.

Konjunkturläget ökade utgifterna för transfereringar

Transfereringarna, som utgör en stor del av utgifterna, är till stora delar konjunkturkänsliga. De totala transfereringarna ökade 2009 med drygt

Statens utgifter totalt och som andel av BNP 2000–2009

30 miljarder kronor, eller 5 procent. Det var framför allt transfereringarna till hushållen och till kommunsektorn som ökade.

Som en direkt följd av lågkonjunkturen ökade transfereringarna till hushållen med drygt 13 miljarder kronor och kommunsektorn tillfördes ytterligare drygt 15 miljarder. Kommunerna fick ett extra konjunkturbidrag i syfte att minska riskerna för uppsägningar. Att transfereringarna till hushållen ökade förklaras främst av att fler personer fick ersättning från arbetslöshetsförsäkringen. Effekterna på utgiftsökningen mildrades dock av lägre sjukförsäkringsutgifter.

Fler poliser ökade konsumtionsutgifterna

Konsumtionsutgifterna och investeringarna ökade under 2009 med drygt 8 miljarder kronor respektive drygt 5 miljarder kronor. Att konsumtionsutgifterna blev större är bland annat en effekt av de senaste årens stora satsningar på brottsbekämpning i form av ett kraftigt ökat antal poliser, som ger ökade konsumtionsutgifter för staten. Inom detta område finns det flera stora myndigheter med mycket personal och med en stor andel konsumtionsutgifter. Flera av dessa ingår i den så kallade rättskedjan, som innebär att en ökad satsning på

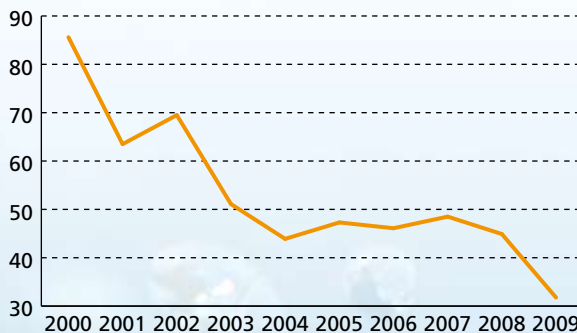
en myndighet ger ökade arbetsuppgifter även för andra myndigheter. Ökningen av de statliga investeringarna avser främst vägar och järnvägar, som till viss del har tidigare lagts för att på så sätt skapa fler arbetstillfällen.

Låg räntenivå minskade ränteutgifterna

Statsskulden ökade något 2009 men ränteutgifterna blev trots detta extremt låga. De låga ränteutgifterna berodde bland annat på att marknadsräntorna sjönk till en mycket låg nivå och att kronans värde stärktes mot övriga valutor. Statens ränteutgifter minskade 2009 med nästan en tredjedel till drygt 30 miljarder kronor, vilket är en historiskt låg nivå.

Statens ränteutgifter 2000–2009

Miljarder kronor

Källa: ESV

Statsskulden

Statsskulden uppgick i slutet av 2009 till 1 150 miljarder kronor – en ökning med närmare 90 miljarder kronor. Detta var dock en förhållandevis liten ökning med tanke på det betydligt större budgetunderskottet, som skulle kunna ha medfört en avsevärt större ökning av statsskulden. Budgetsaldot är den viktigaste faktorn som påverkar statsskuldens förändring. Ett budgetunderskott innebär normalt att man måste ta upp nya lån för att täcka detta och vid ett överskott kan man minska skulden genom amorteringar med motsvarande belopp, men det finns ytterligare faktorer som kan påverka skuldutvecklingen.

Förra året var exempelvis budgetunderskottet hela 176 miljarder kronor men statsskuldökningen endast 70 miljarder kronor. Mellanskillnaden förklaras dels av att det fanns kortfristiga

placeringar vid ingången av 2009 som minskade behovet av upplåning, dels av en lägre värdering av skulden i utländsk valuta eftersom kronan stärktes jämfört med året innan.

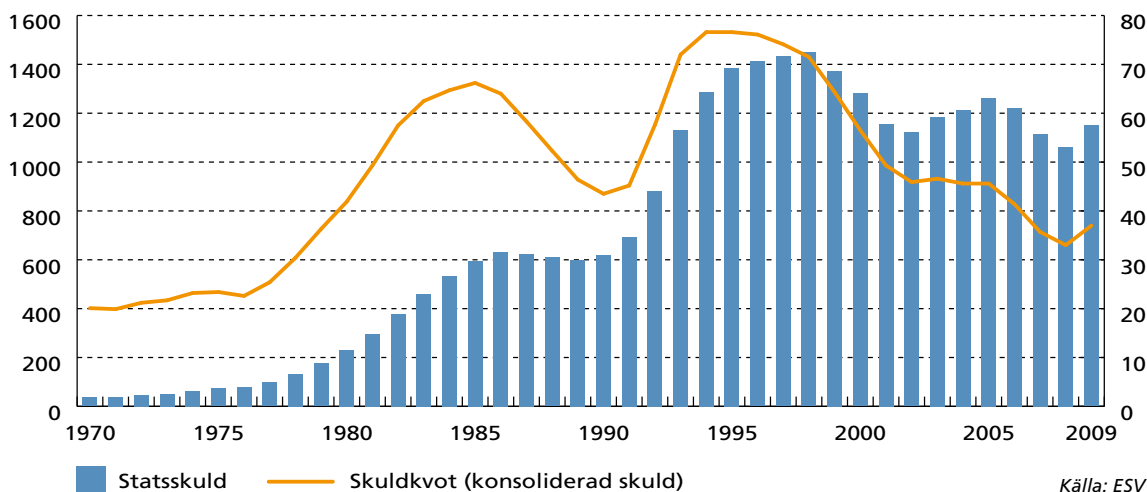
Den konsoliderade skulden, efter eliminering av statliga myndigheters innehav av statspapper, påverkades också av att Kärnavfallsfonden ändrade sin placeringpolicy. Man började placera en del av sitt kapital – 18 miljarder kronor – i bostadsobligationer i stället för statsobligationer och därmed ökade skulden.

Skuldkvoten, det vill säga statsskulden som andel av BNP, ökade till 37 procent. Det är en effekt av det kraftiga omslaget i statsfinanserna tillsammans med en minskning av BNP. Riksbankens utlåning till Riksgälden medförde en ökning med tre procentenheter.

Sveriges statsskuld 1970–2009

Statsskuld
Miljarder kronor

Skuldkvot som
andel av BNP

Källa: ESV

Jobbskatteavdraget 2007–2010

Jobbskatteavdraget ger lägre skatt på arbete

Jobbskatteavdraget är en skattereduktion som infördes 2007 för att göra det mer lönsamt att arbeta. Tanken är att skattelättnaden ska stimulera till ett ökat arbetsutbud och öka sysselsättningen. Sedan avdraget infördes har det höjts i tre omgångar och motsvarar nu upp till cirka 1 750 kronor i månaden för personer med arbetsinkomster. Jobbskatteavdraget är en jämförelsevis mycket stor förändring i skattesystemet. Inklusivt den senaste utökningen beräknas den direkta effekten på statskassan 2010 till 74 miljarder kronor i form av lägre skatteintäk-

ter. På sikt väntas en del av kostnaden vägas upp av högre skatteintäkter genom att arbetsutbudet ökar.

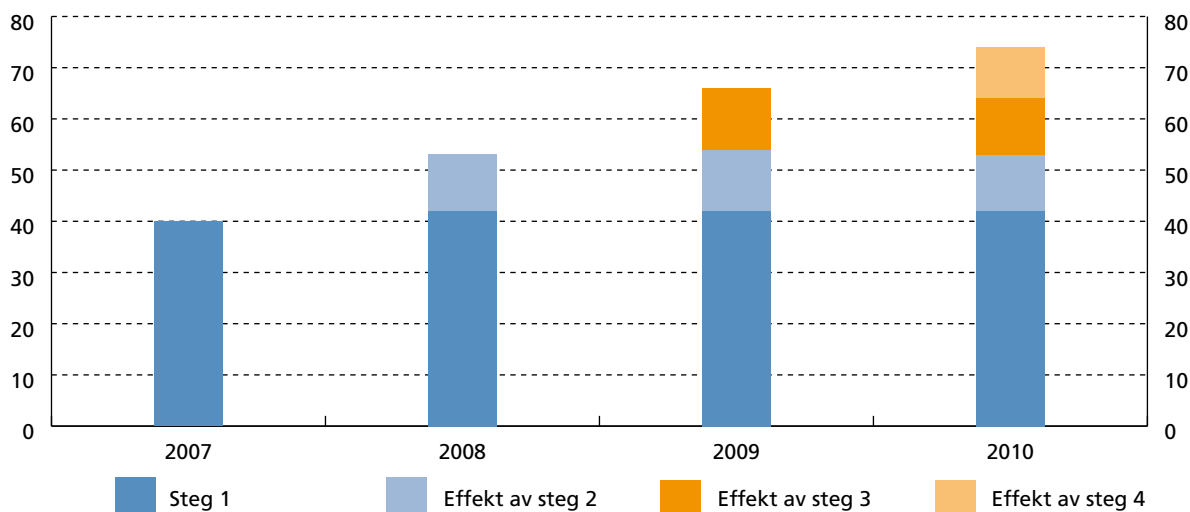
Jobbskatteavdraget sett ur ett statsfinansiellt perspektiv

Jobbskatteavdraget har genomförts i fyra steg mellan 2007 och 2010. Den direkta kostnaden för steg ett var 40 miljarder kronor i minskade skatteintäkter vilket motsvarade statens utgifter för kommunikationer. De följande årens utökade avdrag innebar ytterligare minskade skatteintäkter. År 2009 uppgick den totala skattereduktionen preliminärt till 65 miljarder kronor.

Effekter av tillkommande steg i jobbskatteavdraget

Miljarder kronor

Miljarder kronor

Källa: ESV

Figuren till vänster visar det totala jobbskatteavdraget samt åskådliggör effekterna av alla tillkommande steg. Om jobbskatteavdraget hade varit oförändrat sedan införandet 2007 skulle det 2010 ha uppgått till omkring 42 miljarder kronor. Tillsammans med effekten av steg två skulle kostnaden ha varit 53 miljarder kronor. Med även steg tre medräknat skulle den totala effekten ha uppgått till 64 miljarder kronor. Införandet av det fjärde steget i jobbskatteavdraget från och med 2010 innebär att jobbskatteavdraget beräknas uppgå till 74 miljarder kronor. Aggregerat har steg två till fyra inneburit att jobbskatteavdraget har ökat med över 80 procent.

Jobbskatteavdraget har både direkta och indirekta effekter på statens finanser. Den direkta effekten är summan av alla de avdrag som medges till löntagare samt egenföretagare med arbetsinkomster och motsvarar de minskade skatteintäkter som beskrivs ovan. Den indirekta effekten är ökade skatteintäkter genom förmodat stigande arbetsutbud. Här finns en kortsiktig mekanism via ökad efterfrågan i ekonomin och en långsiktig mekanism genom att jämviktssysselsättningen påverkas. I teorin påverkas jämviktssysselsättningen på två sätt: För det första antas högre lön efter skatt öka arbetskraftsdeltagandet. För det andra antas lönekraven bli lägre så att lönerna före skatt ökar långsammare. Detta innebär på sikt lägre lönekostnader för arbetsgivarna, så att det finns utrymme att anställa fler.

På lång sikt räknar regeringen med att de fyra stegen kommer att leda till att antalet arbetade timmar ökar med motsvarande 100 000 årsarbetskrafter. Man har också angivit att den så kallade självfinansieringsgraden förväntas vara mellan 40

och 50 procent för de tre första stegen och ungefär 30 procent för det fjärde steget¹. Givet dessa uppskattningar skulle alltså de 74 miljarder som reformen kostar på sikt kompenseras av ökade skatteintäkter i storleksordningen 29 till 35 miljarder kronor.

Så är avdraget konstruerat

Jobbskatteavdraget har kritiserats för att vara krångligt konstruerat, men innebörden är egentligen enkel. Arbetsinkomster upp till en gräns på 39 000 kronor² per år är helt skattebefriade, genom att skattereduktionen i detta inkomstläge är lika stor som den debiterade kommunalskatten. Sedan stiger skattereduktionen successivt med högre arbetsinkomster enligt en formel som varierar mellan olika inkomstintervall. Vid en årsarbetsinkomst över cirka 330 000 kronor, motsvarande 28 000 i månadslön, är jobbskatteavdraget ett fast belopp på cirka 21 000 per år, eller 1 750 kronor per månad. Det exakta beloppet beror på gällande prisbasbelopp och på kommunalskatten där man är folkbokförd³. Figuren på nästa sida visar jobbskatteavdragets storlek vid olika årsarbetsinkomster.

Endast arbetsinkomster ger rätt till jobbskatteavdrag. Skatten på sjukpenning, pension, arbetslöshetsersättning och andra skattepliktiga transfereringar påverkas inte alls. Eftersom jobbskatteavdraget är medräknat i Skatteverkets skattetabeller sänker det normalt preliminärskatten direkt för

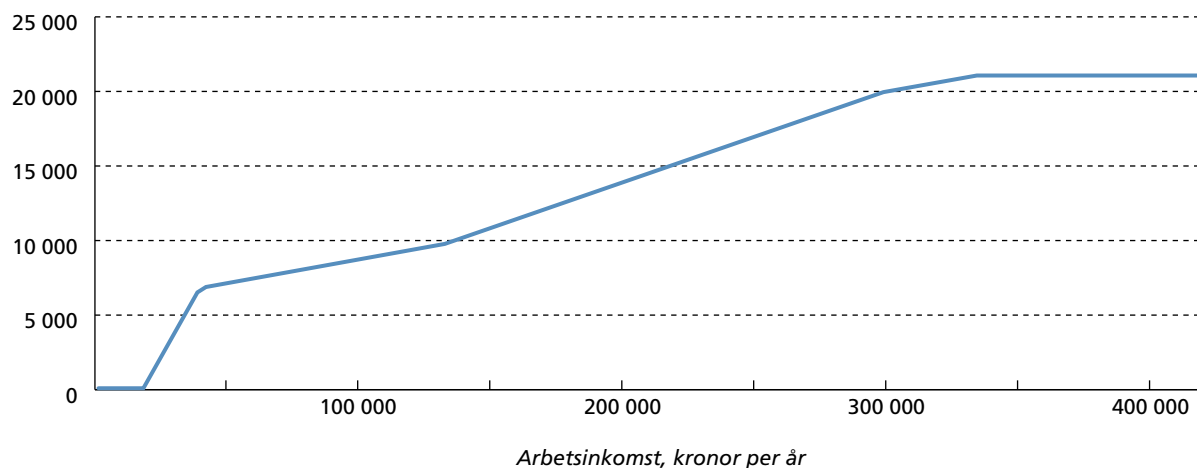
1 Självfinansieringsgraden är åtgärdens långsiktiga offentliga finansiella effekt i förhållande till den kortsiktiga.

2 Beloppet avser 2010.

3 Alla beräkningar i detta avsnitt använder 2010 års genomsnittliga kommunalskattesats som är 31,56 procent. Prisbasbeloppet för 2010 är 42 400 kronor.

Jobbskatteavdraget vid olika årsinkomster 2010

Jobbskatteavdrag, kronor per år

Källa: Finansdepartementet och ESV

För arbetsinkomster upp till 39 000 kronor per år motsvarar jobbskatteavdraget debiterad kommunalskatt. På så sätt blir inkomster upp till denna nivå helt skattebefriade. Därefter stiger skattereduktionen upp till maximalt 21 000 kronor per år vid en inkomst på minst 330 000 kronor.

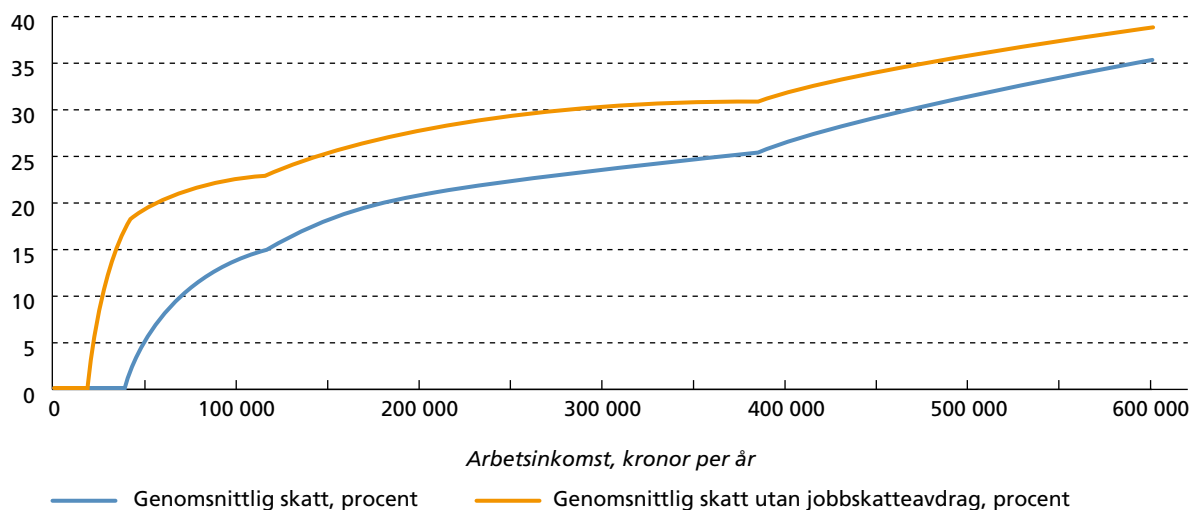
dem som arbetar. Avdraget skiljer sig därmed från de avdrag från inkomst av tjänst som görs när man räknar ut beskattningsbar förvärvsinkomst i den årliga inkomstdeklarationen.

Jobbskatteavdragets effekt på den genomsnittliga skattesatsen och på marginalskatten är betydande, speciellt vid låga och medelhöga arbetsinkomster. Utformningen beror på att regeringen har velat göra det mer lönsamt att arbeta för dem som står utanför arbetsmarknaden och att stimulera dem som har ett arbete att gå upp i arbetstid.

Nästa figur jämför den genomsnittliga skatten på arbetsinkomst i olika inkomstlägen med hur det skulle ha sett ut utan jobbskatteavdraget. Som synes är gapet mellan kurvorna större vid lägre inkomster. I inkomstlägen under 200 000 kronor per år uppgår reduktionen till minst sju procent av arbetsinkomsten och för inkomster under 117 000 kronor är reduktionen minst åtta procent. Det kan tilläggas att den genomsnittliga arbetsinkomsten för helårs- och heltidsanställda uppgick till ungefär 350 000 kronor 2008, eller drygt 29 000 kronor

Genomsnittlig skatt på arbetsinkomster 2010

Genomsnittlig skatt i procent

Källa: Finansdepartementet och ESV

Figuren visar genomsnittlig inkomstskatt vid olika arbetsinkomster med och utan jobbskatteavdrag. Reduktionen är som störst för låg- och medelinkomsttagare. Vid arbetsinkomster under 200 000 kronor (knappt 17 000 kronor per månad) motsvarar jobbskatteavdraget minst 7 procent av arbetsinkomsten.

i månaden⁴. I detta inkomstläge motsvarar jobbskatteavdraget sex procent av arbetsinkomsten vid genomsnittlig kommunalskatt.

Jobbskatteavdragets konstruktion gör att marginalskatten minskar för arbetsinkomster upp till cirka 330 000 kronor per år. Vid högre inkomster

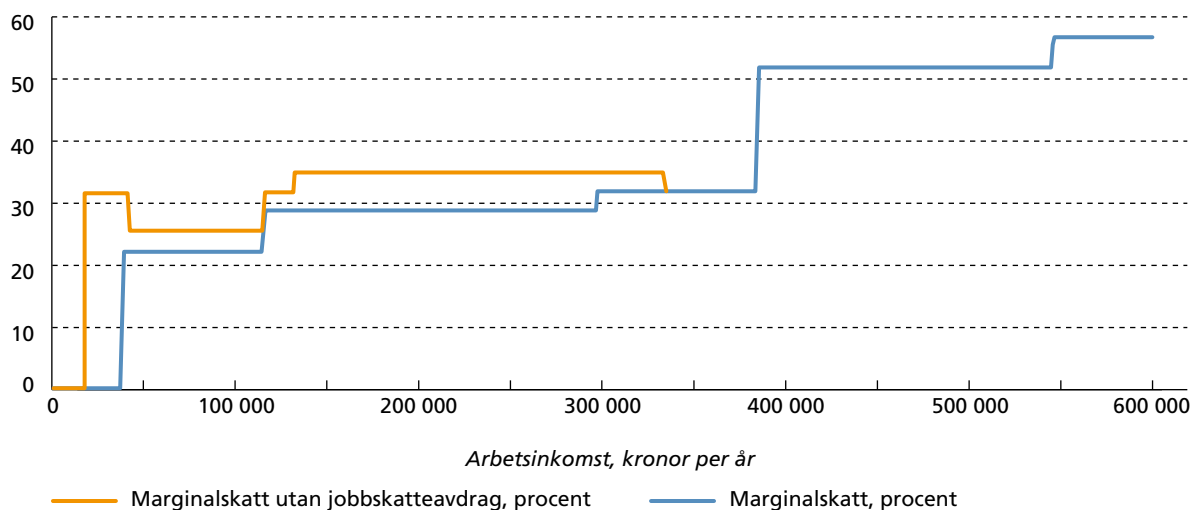
än så är marginalskatten oförändrad jämfört med en tänkt situation utan jobbskatteavdrag. Marginalskattekurvan i figuren på nästa sida har ett utseende som liknar en trappa. I en situation utan jobbskatteavdrag störs bilden av grundavdragets avtrappning. Detta syns i form av en plattå mitt på kurvan för marginalskatt utan jobbskatteavdrag.

Från och med 2009 är jobbskatteavdraget högre för personer som fyllt 65 för att uppmuntra äldre att arbeta längre och kopplingen till grundavdraget är borttagen. För arbetsinkomster upp till

⁴ Siffran avser helårs- och heltidsanställda individer, 20–64 år, som saknar inkomst från näringsverksamhet, 2008 års priser. Medelarbeitsinkomsten för män var 380 900 kronor och för kvinnor 308 100 kronor. Medianvärdet för samtliga var 309 500 kronor (332 800 för män och 281 500 kronor för kvinnor).

Marginalskatt på arbetsinkomster 2010

Marginalskatt, procent

Källa: Finansdepartementetoch ESV

Jobbskatteavdraget sänker marginalskatten för arbetsinkomster upp till cirka 330 000 kronor per år. Vid högre inkomster än så är marginalskatten oförändrad jämfört med en situation utan avdrag.

100 000 kronor är jobbskatteavdraget 20 procent av arbetsinkomsten. För arbetsinkomster som överstiger 100 000 men inte 300 000 kronor är det 15 000 kronor plus fem procent av inkomsten. För högre arbetsinkomster än så är avdraget ett fast belopp på 30 000 kronor, vilket motsvarar 2 500 kronor per månad.

Osäkert om reformen får önskad effekt

Det är ännu för tidigt att avgöra om jobbskatteavdraget har avsedd effekt på arbetsutbudet. Däremot finns det studier av de förväntade effekterna, utförda av bland andra Konjunkturinstitutet,

Finanspolitiska rådet, SNS Konjunkturråd och Riksrevisionen. De flesta bedömare menar att jobbskatteavdraget kan förväntas leda till ökat arbetsutbud, men effekten av reformens tredje och fjärde steg bedöms vara mindre relativt sett i förhållande till de två första.

En viktig förutsättning för att arbetsutbudseffekten ska realiseras är att allmänheten känner till de nya reglerna. Annars minskar eller uteblir förståelsen avsedda effekten. Hösten 2009 lät Riksrevisionen undersöka allmänhetens kännedom om jobbskatteavdraget i ett antal tilläggsfrågor till SCB:s Arbetskraftsundersökning. Resultatet visade att

endast 40 procent sade sig känna till jobbskatteavdraget. Bland grupperna arbetslösa, ej i arbetskraften och personer som är utrikes födda kände ungefär 30 procent till avdraget. Kännedomen är lägst i de grupper där Riksrevisionens mikrosimuleringar tyder på att reformen har störst effekt på arbetsutbudet.

Både Riksrevisionens och regeringens effekt-

beräkningar av jobbskatteavdraget bygger på antagandet att allmänheten har fullständig information om hur valet av arbetsutbud påverkar den disponibla inkomsten. Ett sådant ideal kan förstås aldrig uppnås, men ju fler som känner till jobbskatteavdraget desto större är sannolikheten att reformen får genomslag.

Visste du att

Varje svensk 2009 i genomsnitt bland annat betalade:

19 249 kronor i statlig skatt på arbete

16 326 kronor till skatt på kapital

32 369 kronor i moms

och därmed bidrog med:

18 038 kronor i transfereringar till kommuner och landsting

30 865 kronor i transfereringar till hushållen

24 148 kronor till driften av de statliga myndigheterna

3 401 kronor till betalningen av statens ränteutgifter

Jobbskatteavdragets effekt på statskassan motsvarade per svensk:

6 870 kronor totalt

därav:

– 4 443 kronor steg 1

– 1 205 kronor steg 2

– 1 222 kronor steg 3

Din andel av statsskulden var:

120 886 kronor i början av året

127 311 kronor i slutet av året

ESV ansvarar för en ändamålsenlig ekonomisk styrning av staten.

- Vi utvecklar och förvaltar en effektiv ekonomisk styrning av statlig verksamhet.
- Vi tar fram bra besluts- och diskussionsunderlag för den ekonomiska politiken.
- Vi bidrar till en korrekt hantering av Sveriges EU-medel.

ESV har bred och djup kompetens och arbetar i nära samverkan med Regeringskansliet och myndigheterna.